

Karta przedmiotu

Nazwa i kod przedmiotu	Filozofia nauki, PG_00207603						
Kierunek studiów	Informatyka (O)						
Data rozpoczęcia studiów	październik 2026 r.		Rok akademicki realizacji przedmiotu		2026/2027		
Poziom kształcenia	II stopnia		Grupa zajęć		Grupa zajęć obowiązkowych z zakresu kierunku studiów Grupa zajęć z obszarów nauk humanistycznych lub nauk społecznych		
Forma studiów	stacjonarne		Sposób realizacji		na uczelni		
Rok studiów	1		Język wykładowy		polski		
Semestr studiów	1		Liczba punktów ECTS		1.0		
Profil kształcenia	ogólnoakademicki		Forma zaliczenia		zaliczenie		
Jednostka prowadząca	Rektor -> Wydział Nauk Społecznych -> Instytut Filozofii -> Zakład Metafizyki, Filozofii Religii i Filozofii Współczesne						
Imię i nazwisko wykładowcy (wykładowców)	Odpowiedzialny za przedmiot		dr Tomasz Kąkol				
	Prowadzący zajęcia z przedmiotu		dr Tomasz Kąkol				
Formy zajęć	Forma zajęć	Wykład	Ćwiczenia	Laboratorium	Projekt	Seminarium	RAZEM
	Liczba godzin zajęć	15.0	0.0	0.0	0.0	0.0	15
	W tym liczba godzin zajęć na odległość: 0.0						
Aktywność studenta i liczba godzin pracy	Aktywność studenta	Udział w zajęciach dydaktycznych, objętych planem studiów		Udział w konsultacjach		Praca własna studenta	RAZEM
	Liczba godzin pracy studenta	15		0.0		10.0	25
Cel przedmiotu	Spojrzenie z odpowiedniego dystansu na przedmiot i metody nauk (głównie przyrodniczych), co pozwoli na dostrzeżenie z jednej strony ograniczeń nauki, z drugiej jej wartości - niekoniecznie sprowadzającej się do efektywności (technologii).						

Efekty uczenia się przedmiotu	Efekt kierunkowy	Efekt z przedmiotu	Sposób weryfikacji i oceny efektu
	[INFMU2_K02] zna ograniczenia własnej wiedzy i rozumie potrzebę dalszego uczenia się	Z historii nauki wie, ile jeszcze nie wiemy	[SK8] obserwacja samodzielnej lub zespołowej pracy studenta
	[INFMU2_K03] jest gotów do krytycznej oceny wiedzy i odbieranych treści	Krytycznie analizuje argumenty	[SK1] wypowiedź ustna/rozmowa/ dyskusja
	[INFMU2_U02] potrafi precyzyjnie formułować pytania, służące pogłębieniu własnego rozumowania danego tematu lub odnalezieniu brakujących elementów rozumowania, prowadzić debatę	Zna podstawową terminologię metodologiczną i jej problematykę	[SU8] obserwacja samodzielnej lub zespołowej pracy studenta
	[INFMU2_U08] potrafi formułować i rozwiązywać złożone i nietypowe problemy oraz innowacyjnie wykonywać zadania w nieprzewidywalnych warunkach poprzez pozyskiwanie informacji z literatury fachowej, baz danych, Internetu oraz innych źródeł, integrować je, oceniać ich wiarygodność, dokonywać interpretacji oraz wyciągać wnioski i formułować opinie	Potrafi odróżnić wiedzę naukową od pozanaukowej oraz pseudowiedzy.	[SU4] test/egzamin - ustny lub pisemny
Treści przedmiotu	Czy nauka czyni założenia ontologiczne/metafizyczne, epistemologiczne i metodologiczne/logiczne. Niektóre metody wiedzytwórcze: fenomenologiczna, semiotyczne, aksjomatyczna, redukcyjne [w sensie J. Łukasiewicza]. XX-wieczny spór o naukę: neopozytywizm/weryfikacjonizm, falsyfikacjonizm K. R. Poppera, teoria paradygmatów T. Kuhna, anarchizm metodologiczny P. Feyerabenda, teoria programów badawczych I. Lakatosa. Nauka jako parareligia? Nauka a etyka. Nauka a religia. Kilka wybranych zagadnień z filozofii konkretnych nauk (w zależności od tego, ile czasu zostanie): z filozofii logiki, z filozofii matematyki (np. spór nominalizm-finityzm-konstruktywizm-platonizm-strukturalizm....), filozofii fizyki (np. ontologia czasu, ontologia mikroświata, spór determinizm-indeterminizm-wolność, status praw przyrody, tzw. teoria wszystkiego....), filozofii psychologii i psychiatrii (np. ontologia mózgu vs ontologia umysłu, wyzwanie: komisurotomia i zaburzenia dysocjacyjne, zwłaszcza DID).		
Wymagania wstępne i dodatkowe			
Sposoby i kryteria oceniania osiągniętych efektów uczenia się	Sposób oceniania (składowe)	Próg zaliczeniowy	Składowa oceny końcowej
	test jednokrotnego wyboru	51.0%	100.0%
	obserwacja postawy studenta	51.0%	0.0%
Zalecana lista lektur	Podstawowa lista lektur	Marian Grabowski, "Elementy filozofii nauki", Toruń, UMK 1993 Józef Maria Bocheński, "Współczesne metody myślenia", tł. S. Judycki, Poznań, "W drodze" 1993, s. 26-69, 76-98, 102-136, 139-142 i 144.	

Uzupełniająca lista lektur	Klasyczne pozycje (XX w.) • Karl R. Popper, <i>Logik der Forschung</i> (1934), ang. <i>The Logic of Scientific Discovery</i> (1959) • Karl R. Popper, <i>Conjectures and Refutations</i> (1963) • Thomas S. Kuhn, <i>The Structure of Scientific Revolutions</i> (1962) • Imre Lakatos, <i>The Methodology of Scientific Research Programmes</i> (1978) • Imre Lakatos, <i>Proofs and Refutations</i> (1976) • Paul Feyerabend, <i>Against Method</i> (1975) • Rudolf Carnap, <i>The Logical Structure of the World</i> (1928) • Rudolf Carnap, <i>Foundations of Probability</i> (1950) • Carl G. Hempel, <i>Aspects of Scientific Explanation</i> (1965) Kompendia i antologie • W.H. Newton-Smith (red.), <i>A Companion to the Philosophy of Science</i> (2000) • Martin Curd, Stathis Psillos (red.), <i>The Routledge Companion to Philosophy of Science</i> (2008) • Peter Godfrey-Smith, <i>Theory and Reality: An Introduction to the Philosophy of Science</i> (2003) 1. A. Chalmers, Czym jest to, co zwiemy nauką?; 2. A. Grobler, Metodologia nauk, 3. M. Heller, Filozofia nauki. Wprowadzenie, 4. C. G. Hempel, Filozofia nauk przyrodniczych; 5. W. Krajewski, Prawa nauki. Przegląd zagadnień metodologicznych i filozoficznych; 6. J. Losee, Wprowadzenie do filozofii nauki; Niektóre inne, które mogą być wykorzystane na zajęciach: * K. Popper, "Wszechświat otwarty" * M. Heller, M. Lubański, Sz. Ślaga, "Zagadnienia filozoficzne współczesnej nauki. Wstęp do filozofii przyrody", 1997 [tylko część "środkowa", pisana przez pierwszego autora]
-----------------------------------	--

		* S. Hawking, "Krótka historia czasu" * Z. Augustynek, "Przeszłość, teraźniejszość, przyszłość" * M. Heller, "Filozofia i wszechświat" * tenże, "Ostateczne wyjaśnienia wszechświata" * J. Drapała, "Czy teoria wszystkiego wyjaśni wszystko?" * E. Husserl, "Badania logiczne", t. I * A. Łukasik, "Filozofia atomizmu" [tylko cz. III] * T. Kąkol, "Realizm epistemologiczny. Dyskusja z dwoma wybranymi manifestami antyrealistycznymi (Goodman, Putnam)" [sieć -> pdf] * tenże, "Monadologia Leibniza dziś" [sieć -> pdf] *tenże, "Ontologia czasu od Arystotelesa do McTaggarta" [sieć] * tenże, "Trochę czasu poświęcić czasowi" * tenże, "In Defense of Presentism and an Extratemporal God" * tenże, "Dwie osoby w jednej głowie? O pewnej (wątpliwej) interpretacji ontologicznej komisurotomii" [sieć -> pdf] * tenże, "Czy pacjent cierpiący na dysocjacyjne zaburzenie tożsamości jest tak naprawdę grupą pacjentów, czyli o pewnej nadinterpretacji" [wkrótce: sieć -> pdf]
	Adresy eZasobów	
Przykładowe zagadnienia/ przykładowe pytania/ realizowane zadania	brak	
Praktyki zawodowe w ramach przedmiotu	Nie dotyczy	

Dokument wygenerowany elektronicznie. Nie wymaga pieczęci ani podpisu.